

Dječji vrtić „Pinokio“

Prilaz stadionu 3

31540 Donji Miholjac

TEL/FAX:031/631-919

E-MAIL ADRESA: djecjivrticpinokio@gmail.com

URL: www.vrtic-pinokio.hr

KLASA: 601-02/17-04/01

UR BROJ: 2115/11-03-17-01

**Kurikulum Dječjeg vrtića „Pinokio“ Donji Miholjac
za pedagošku godinu 2017./2018. godine**

Jadranka Landup, ravnateljica

rujan 2017.

ŽUPANIJA: Osječko-baranjska županija

GRAD: Donji Miholjac

ADRESA: Prilaz stadionu 3, 31540 Donji Miholjac

E-MAIL ADRESA: djecjivrticpinokio@gmail.com

URL: www.vrtic-pinokio.hr

TEL/FAX: 031/631-919

MATIČNI BROJ: 03744752

OIB: 81136454456

OSNIVAČ: Grad Donji Miholjac

GODINA OSNIVANJA: 1991.

RAVNATELJICA: Jadranka Landup, odgojitelj predškolskog odgoja

PODRUŽNICE:

Osnivač: Grad Donji Miholjac

- Dječji vrtić „Pinokio“ Rakitovica
- Dječji vrtić „Pinokio“ Črnkovci
- Dječji vrtić „Pinokio“ Marijanci

Ustanova je upisana u Trgovački sud u Osijeku pod regalarskim brojem U – 1 – 166, matični broj subjekta (MBS) 03744752 dana 26. travnja 1994. godine.

O NAMA:

U Donjem Miholjcu je prvi dječji vrtić počeo s radom 1. studenoga 1959. godine. Kako nije bilo namjenski izgrađenog objekta za obavljanje djelatnosti predškolskog odgoja, vrtić je radio u vrlo teškim uvjetima i na različitim lokacijama. 1965. godine vrtić ulazi u sastav Osnovne škole „August Harambašić“ te zajednički djeluju do 30. srpnja 1991. godine, kada se odvaja od osnovne škole te postaje samostalna ustanova. Osnivač vrtića postaje grad Donji Miholjac. 1. listopada 1977. godine Dječji vrtić se seli iz prostorija Tenis kluba u novu zgradu, koja je namjenski građena. U novom prostoru ima pet soba dnevнog boravka, veliki hol, sanitarni čvor i kuhinja. Tri sobe planirane su za 75 djece vrtičke skupine, a dvije sobe za 25 djece jasličke dobi. Uz zgradu su izgrađene tri velike terase koje su radne 1983./84. godine zbog povećanja broja djece nadograđene u još dvije sobe dnevнog boravka. Iste godine započele su s radom jaslice. Prije nije bilo zanimanja za njihov rad budući da je prijem djece u dobi do tri godine organiziran pri Župnom uredu.

Danas Dječji vrtić „Pinokio“ u svom sastavu ima tri područna vrtića i to u Rakitovici, Črnkovcima i Marijancima.

Područni vrtić u Rakitovici djeluje pri matičnom vrtiću jer je Rakitovica prigradsko naselje Donjeg Miholjca. Otvoren je 1986. godine u zgradici Osnovne škole „August Harambašić“, a prostor je preuređen i prilagođen djelatnosti koju obavlja. Kako je postojala potreba za 10-satnim programom, hrana se djeci dovozila iz matičnog vrtića. Tijekom godine zbog nezaposlenosti roditelja vrtić je ukinuo desetosatni program te danas radi 5 sati.

Područni vrtić Črnkovići i Marijanci pripadaju općini Marijanci koja ih financira. Zbog potreba radnika Kudjeljare 1984. godine u Črnkovcima je uređen prostor u vlasništvu tvornice. Slaba djelatnost tvornice rezultirala je zatvaranjem vrtića u radnoj 1988./89. godine da bi se 1. rujna 1991. godine ponovno otvorio vrtić, ali s petosatnim programom.

1987. god. u Marijancima je izgrađena nova škola uz koju je izgrađen dječji vrtić koji radi na bazi petosatnog programa.

MISIJA:

Dječji vrtić „Pinokio“ je ustanova za rani i predškolski odgoj i obrazovanje koja djeluje u gradu Donjem Miholjcu, te prigradskom naselju Rakitovica. Osim toga svoj odgojno–obrazovni rad provodi i u općini Marijanci, u Marijancima i Črnkovcima. Utemeljeni na suvremenoj humanističkoj razvojnoj koncepciji provodimo desetosatni program u matičnom vrtiću u gradu Donjem Miholjcu, te petosatne programe u Rakitovici, Črnkovcima i Marijancima. Naš rad se zasniva na povjerenju, sigurnosti, usmjeren k razvoju cjelokupne ličnosti svakog djeteta, uvažavajući individualne razlike, potrebe i interes djeteta, i uvažavajući kulturu obitelji i zajednice u kojoj živimo.

VIZIJA:

Vrtić kao mjesto kojem se ukazuje povjerenje i u koji se rado dolazi, gdje se svako dijete osjeća sigurno, posebno, jedinstveno i jednakovo važno.

O KURIKULINU ZA RANI I PREDŠKOLSKI ODGOJ I OBRAZOVANJE:

Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje je novi dokument iz ovog područja koji polazi od postojećih nacionalnih dokumenata (Programskog usmjerena odgoja i obrazovanja predškolske djece, 1991., Konvencije o pravima djeteta, 2001., Nacionalnog okvirnog kurikuluma za predškolski odgoj i obrazovanje te opće obvezno i srednjoškolsko obrazovanje, 2011., Smjernica za strategiju obrazovanja, znanosti i tehnologije Republike Hrvatske, 2012. i Priručnika za samovrednovanje ustanova ranoga i predškolskog odgoja i obrazovanja, 2012., primjera dobre odgojno–obrazovne prakse u Republici Hrvatskoj i svijetu te od znanstvenih studija o dosezima u području inicijalnog obrazovanja i profesionalnog razvoja odgojitelja i drugih stručnih radnika vrtića, publiciranih u posljednjih dvadeset godina.

Nacionalni kurikulum sadrži polazišta, vrijednosti, načela i ciljeve, generirane iz višegodišnjih iskustava razvoja odgojno–obrazovne prakse i kurikuluma vrtića u Republici Hrvatskoj i dosega hrvatskih i međunarodnih znanstvenika.

Kurikulum vrtića predstavlja implementaciju Nacionalnog kurikuluma za rani i predškolski odgoj i obrazovanje u pojedinom vrtiću s obzirom na njegove posebnosti. Kurikulum vrtića u svakoj ustanovi oblikuje se s obzirom na specifičan kontekst, tj. vezan za kulturu ustanove i kulturu i tradiciju okruženja u kojoj se ustanova nalazi. Kvalitetu kurikuluma vrtića određuju kontekstualni uvjeti u njemu (kvaliteta prostorno–materijalnog i socijalnog okruženja te organizacijska kultura).

POLAZIŠTA KURIKULUMA DJEČJEG VRTIĆA „PINOKIO“ DONJI MIHOLJAC:

- DIJETE
 - ➔ pravo djeteta na zdrav život, zdravo okruženje
- INDIVIDUALAN PRISTUP
 - ➔ dijete ima kompetencije dane rođenjem
 - ➔ interesi, potrebe i „jače strane“ djeteta su individualne
- IGRA
 - ➔ dijete uči kroz igru
- UČENJE
 - ➔ dijete uči čineći i istražujući
- UČENJE KROZ ZAJEDNIČKO ŽIVLJENJE
 - ➔ ozračje i okruženje u vrtiću je vrlo bitno
- IDENTITET
 - ➔ dijete je dio obitelji, odgojne skupine i društva

NAČELA:

- **FLEKSIBILNOST**

Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje sadrži opće ciljeve, načela i smjernice ostavljajući prostor za pluralizam pedagoških ideja i koncepcija temeljenih na razvojno–primjerenoj praksi te promicanju autonomije i odgovornosti svake ustanove ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja za unapređenje kvalitete. Kako bi se stvorili uvjeti za uspješno zadovoljavanje potreba pojedinca, poštovanje njihovih prava i razvoj njihovih potencijala osobnim tempom bitno je prihvatiti načelo fleksibilnosti.

U Dječjem vrtiću „Pinokio“ ćemo osigurati uvjete za ostvarivanje visoke razine fleksibilnosti odgojno–obrazovnog procesa, što će nam omogućiti prilagođavanje konkretnim mogućnostima, potrebama i interesima djece i odraslih u ustanovi, kao i uvjetima i kulturi sredine u kojoj ustanova djeluje. Načelo fleksibilnosti nije moguće ostvariti izolirano od ostalih čimbenika na koje ćemo posebno staviti naglasak (vođenje, odnosi, materijalne, prostorne i organizacijske prepostavke, senzibilitet i spremnost radnika za promjene i slično). Načelo fleksibilnosti je ostvarivo uz prepostavku fleksibilnosti svih čimbenika odgojno–obrazovnih procesa, posebno onih koji su profesionalno nosioci odgojno–obrazovnog procesa.

Načelo fleksibilnosti u Dječjem vrtiću „Pinokio“ osigurava uvjete za primjерено odgovaranje na aktualne potrebe roditelja–partnera u odgojno–obrazovnom procesu. Fleksibilnost omogućuje primjерeno odgovaranje na individualne i razvojne potrebe djeteta i osigurava potporu njegovom cijelovitom razvoju. S obzirom na navedeno naš vrtić usklađuje svoj odgojno–obrazovni rad fleksibilno ne pridržavajući se striktnih shema što se tiče vremenskih, prostornih, organizacijskih i sl. Odgojno–obrazovni rad je organiziran i ustrojen tako da se načelo fleksibilnosti uspješno ostvaruje omogućavanjem poštovanja prava svakog pojedinca u ustanovi i osiguravanjem zadovoljavanja specifičnih potreba, osobnih ritmova i različitih strategija učenja djece.

- **PARTNERSTVO VRTIĆA S RODITELJIMA I LOKALNOM ZAJEDNICOM**

Dječji vrtić „Pinokio“ osigurava izravnu, kvalitetnu i ohrabrujuću komunikaciju između roditelja, tj. skrbnika djeteta (i ostalih članova uže obitelji) i odgojitelja, osobe koja najintenzivnije skrbi o djetetu i ostalih radnika u ustanovi. Roditelje, tj. skrbnike djeteta prihvaćamo i poštujemo kao ravnopravne članove vrtića, partnere u kreiranju kurikuluma vrtića. Oni obogaćuju kurikulum našeg vrtića donoseći svoje individualne posebnosti. Kako bismo postigli zajednički cilj, a to je

primjерено odgovaranje na individualne i razvojne potrebe djeteta i osiguravanje potpore njegovom cijelovitom razvoju, kako bismo došli do potrebnih informacija vezanih za dijete, njegove potrebe, interese te na taj način prilagodili okruženje ustanove obiteljskoj kulturi, nastojimo u svom radu stvoriti kvalitetan partnerski odnos na relaciji vrtić – roditeljski dom. Roditelji su partneri u vrtiću – zajednici koja uči te zagovornici i promotori odgojno – obrazovnog procesa i posrednici prema lokalnoj zajednici.

Dječji vrtić „Pinokio“ ostvaruje različite oblike suradnje s roditeljima. Planirajući pedagošku godinu 2017./2018. imamo u planu dva kolektivna roditeljska sastanka na nivou vrtića, tzv. kolektivna roditeljska sastanka. Prvi sastanak se održava početkom pedagoške godine, gdje se roditelji/skrbnici djece upoznaju sa svojim pravima i obvezama prema vrtiću, s planom i programom odgojno–obrazovnog rada vrtića, s djelatnicima vrtića i nekim općim informacijama vezanim za rad i funkcioniranje ustanove. Na prvom roditeljskom sastanku roditelji će biti upoznati i educirani od liječnika iz Doma zdravlja o nekim dječjim bolestima, kako preventivno djelovati da bi se spriječile bolesti i kako se ponašati u slučaju kada je dijete bolesno (pošteda djeteta od vrtića dok ne ozdravi). Drugi kolektivni roditeljski sastanak (za roditelje/skrbnike sve djece polaznike vrtića) organizira se u drugoj polovini pedagoške godine gdje se također planira uspostaviti suradnja s vanjskim stručnjacima, pedagogom, psihologom radi informiranja i edukacije roditelja vezanih za aktualnu problematiku odgoja i obrazovanja njihove djece. Osim kolektivnih roditeljskih sastanaka planiramo i roditeljske sastanke na nivou skupine, najmanje četiri puta godišnje. Sadržaj i karakter sastanaka je različit (radno–kreativni sastanci, sastanci radi aktualne problematike...). Osim roditeljskih sastanaka suradnja s roditeljima se odvija svakodnevno individualnim kontaktima (odgojitelj –roditelj, roditelj–ravnatelj). Roditelji su kreatori u planiranju i realizaciji odgojno–obrazovnog programa te ih na različite načine kao što je kutić za roditelje upoznajemo sa temama i sadržajima odgojno–obrazovnog rada koji se odvija u skupinama njihove djece. Omogućujemo im da aktivno sudjeluju u pripremi različitih poticaja za centre aktivnosti u sobama dnevnog boravka. Vrata vrtića su im otvorena te ih pozivamo da dan provedu u vrtiću zajedno sa svojom djecom (aktivnosti vezane za Dane kruha, maškare, aktivnosti povodom blagdana, izleti, u pripremi i aktivnom sudjelovanju na priredbama djece, upoznavanje zanimanja ljudi–frizerka, medicinska sestra, policajac...). Roditeljima ukazujemo da nam je zajednička zadaća senzibilizirati lokalnu zajednicu, ali i šиру društvenu zajednicu za potrebe Dječjeg vrtića „Pinokio“.

Osiguravanje kontinuiteta u odgoju i obrazovanju jedna je od iznimno važnih zadaća Nacionalnog kurikuluma za rani i predškolski odgoj i obrazovanje jer stvara polazište i osigurava uvjete jednog od temeljnih prava djeteta – prava na odgoj i obrazovanje. Pretpostavke za uspostavljanje

kontinuiteta u odgoju i obrazovanju su:

- kvalitetna suradnja (partnerstvo) u sklopu i među različitim razinama odgojno–obrazovnog sustava (podsustava)
- kvalitetna suradnja svih podsustava s obiteljima djece i lokalne zajednice.

Dječji vrtić „Pinokio“ uspješno surađuje sa širom društvenom zajednicom, posebno sa Osnovnom školom „August Harambašić“. Vidovi suradnje su različiti, od međusobnih posjeta, kako djece iz škole u vrtić, budući da je vrtić uvršten u Kurikulum osnovne škole, pa do posjeta djece iz vrtića školi i planiranja zajedničkih aktivnosti. Različiti su povodi i sadržaji organiziranih posjeta, od posjeta školskoj knjižnici povodom Mjeseca knjige, do posjeta predškolaca školi i upoznavanje s budućim učiteljima i samom školom gdje će djeca nastaviti kontinuirano odgojno–obrazovni proces.

Protekle pedagoške godine 2016./2017. nastavljena je suradnja i sa Osnovnom školom " Hrvatski Sokol" iz Podravskih Podgajaca vezano za djecu polaznike predškole iz područnih naselja koja gravitiraju Podravskim Podgajcima.

Osim sa osnovnim školama postoji suradnja i sa Srednjom školom Donji Miholjac. Suradnja se odvija u nekoliko vidova, od planiranja zajedničke priredbe, posjet Srednjoj školi radi upoznavanja budućih zanimanja. Srednja škola nam nudi volonterski rad svojih učenika u slučaju neke veće potrebe kao što su različiti popravci u objektu i oko objekta.

Ostale suradnje sa institucijama lokalne zajednice su navedene u Planu i programu za 2017/2018. godinu.

Posebno možemo istaknuti dvadesetogodišnju suradnju Dječjeg vrtića „Pinokio“ s Dječjim vrtićem Szalanta iz Republike Mađarske. Njegujemo različite vidove suradnje kao što su međusobne posjete odgojitelja i djece u svrhu planiranih zajedničkih aktivnosti, zajednički izleti njihove i naše djece u Republici Mađarskoj i Republici Hrvatskoj. Prijateljstvo dva vrtića susjednih država su bogatstvo kako za naš vrtić, tako i za njihov. Dječji vrtić „Pinokio“ na različite načine pomaže Dječjem vrtiću u Szalanti kako bi njihova djeca porijeklom Hrvati, nacionalna manjina u Mađarskoj, učili hrvatski jezik, narodne običaje, pjesme, igre, plesove iz Hrvatske.

VRIJEDNOSTI

Temeljne vrijednosti Dječjeg vrtića „Pinokio“ očituju se u odgojno–obrazovnom radu, a prioritet se stavlja na sljedeće vrijednosti:

- individualnost
- tolerancija
- uvažavanje različitosti
- suradnja
- sloboda
- odgovornost
- profesionalnost
- samostalnost
- kreativnost.

Odgojno–obrazovni rad Dječjeg vrtića „Pinokio“ temelji se na individualnom pristupu. Svako dijete je jedinstveno i posebno te mu se na taj način i pristupa već kod prvog dolaska djeteta u vrtić. Poštuju se njegove razvojne mogućnosti bez obzira na kronološku dob te se na taj način zadovoljavaju njegovi interesi i potrebe. Tolerantnost je vrlo bitna u odgojno – obrazovnom radu ustanove, kako u međusobnoj komunikaciji radnika, tako i uvažavanjem posebnosti i različitosti svakog radnika što nas kao ustanovu čini bogatom i profesionalnom. Osim toga, tolerancija se svakodnevno očituje konkretno u samom odgojno–obrazovnom radu, gdje se djeca u svakodnevnim životnim situacijama odgajaju tolerantnosti, u interakcijama: dijete prema djetetu, odrasli prema djetetu, dijete prema odraslim te odrasli prema odraslim. Na samu toleranciju se nadovezuje uvažavanje različitosti, a to se odnosi na različite aspekte različitosti. Odgojno–obrazovni pristup naše ustanove temelji se na toleranciji što znači da dijete osposobljavamo na suošjećanje prema drugome, prihvatanje drugoga i pružanje potpore te ga osposobljavamo na razumijevanje svojih prava, obveza i odgovornosti te prava, obveze i odgovornosti drugih.

U Dječjem vrtiću „Pinokio“ organiziramo različite odgojno–obrazovne aktivnosti na nivou vrtića, čime djeca imaju priliku prepoznati svoje osobne potrebe, ali i tuđe. Djeca imaju priliku upoznati različitosti te ih kao takve i poštovati.

U našoj ustanovi velika važnost se stavlja na suradnju, koja se odnosi na međusobnu suradnju odgojno–obrazovnih radnika i ostalih radnika, timski rad, na suradnju s roditeljima te sa širom društvenom zajednicom. Kvalitetnom suradnjom ostvarujemo zadaće i time postižemo odgojno–obrazovne ciljeve.

Jedna od vrijednosti našeg vrtića je sloboda, koja podrazumijeva odgovornost. Omogućeno je slobodno iznošenje svojih mišljenja, stavova, ideja, vrijednosti te prijedloga u svakodnevnim interakcijama svih čimbenika odgojno–obrazovnog sustava naše ustanove. Naglasak stavljamo na profesionalnost koja se očituje u cijelom lancu timskog rada vrtića.

U odgojno–obrazovnom radu potičemo samostalnost djeteta, što znači da jačamo kompetencije i stvaramo nove. Jačamo samopouzdanje koje je bitno za cijeli život osobe u svim razvojnim aspektima.

Kreativnost kao odgojna vrijednost predstavlja osnovu razvoja djeteta u inicijativnu i inovativnu osobu, koja je u stanju prepoznati, inicirati i oblikovati različite kreativne aktivnosti i pronalaziti originalne pristupe rješavanju različitih problema. U Dječjem vrtiću „Pinokio“ posebno se uvažava ta vrijednost te se na taj način u odgojno–obrazovnom procesu njeguje, potiče i razvija različitim oblicima izražavanja i stvaranja. Kao vrtić pružamo različite mogućnosti izražavanja i stvaralačke prerade vlastitih ideja, načina razumijevanja i doživljaja.

PROGRAMI:

1. REDOVITI PROGRAM

Redoviti program se provodi u svim skupinama našeg vrtića kao poludnevni ili cjelodnevni program. U svim odgojnim skupinama odgojno–obrazovni rad se temelji na Zakonu o predškolskom odgoju i obrazovanju (NN10/97, 107/07 i 94/13) i podzakonskim aktima, na Programskom usmjerenju odgoja i obrazovanja predškolske djece (Glasnik Ministarstva prosvjete i kulture RH, br. 7/8 od 10. lipnja 1991. godine) te na Nacionalnom kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje djece koji je prilagođen je razvojnim potrebama djece. Obrazovni rad temeljimo na socijalnim, ekonomskim, kulturnim, vjerskim i drugim potrebama obitelji djece polaznika našeg vrtića i sredine u kojoj živimo.

CILJ PROGRAMA:

Poticati cjelovit razvoj, odgoj, učenje djeteta i razvoj kompetencija djeteta kroz igru, raznovrsne kreativne i stvaralačke aktivnosti, komunikacijom, međusobnom interakcijom, socijalizacijom te poticajnim okruženjem uz partnersku suradnju s roditeljima i širom društvenom zajednicom.

OBILJEŽJA PROGRAMA:

Dječji vrtić „Pinokio“, matični vrtić u Donjem Miholjcu, ima pet skupina i dvije jasličke skupine i provodi desetosatni program. Djeca su u skupinama podijeljena prema kronološkoj dobi, osim jedne skupine koju čine djeca starosti od četiri do šest/sedam godina starosti. Jaslice uključuju djecu starosti od jedne do tri godine. Poštujući pedagoške državne standarde (»Narodne novine«, br. 10/97. i 107/07.) stvorili smo primjerene uvjete za ostvarivanje zadaća i ciljeva odgojno–obrazovnog procesa. Rad je usklađen s potrebama korisnika odnosno roditelja/skrbnika djece te se odvija od 5,30 sati do 16,00 sati.

Dječji vrtić „Pinokio“ u prigradskom naselju Rakitovica ima jednu mješovitu skupinu starosti djece od tri do šest/sedam godina. Provodi se petosatni program u terminu od 7,30 sati do 13,00 sati.

U općini Marijanci djeluje vrtić u Marijancima i Črnkovcima. U vrtiću u Marijancima rad se provodi u jednoj mješovitoj skupini, starosti djece od tri do šest/sedam godina, u terminu od 8,00 sati do 13,30 sati. U vrtiću u Črnkovcima također se odgojno–obrazovni rad provodi u jednoj mješovitoj skupini, djece starosti od tri do šest/sedam godina, u terminu od 8,00 sati do 13,30 sati.

PODACI O ODGOJNIM SKUPINAMA I RASPOREDU DJELATNIKA U SKUPINAMA

DJEČJI VRTIĆ	SKUPINA DJECE UZRASTA	ODGOJITELJI	BROJ DJECE (5-satni program)	BROJ DJECE (10-satni program)	UKUPNO
Donji Miholjac	Kikići – jaslice (1-2 god)	Matea Miličić Đurđica Vesanović Dvornik	/	10	10
	Sovice (2 – 3 god)	Ivana Paradžković Helena Vešligaj		12	12
	Loptice (3-4 god)	Tanja Korenj Martina Pavlović	/	20	20
	Ježići (4-5 god)	Rahela Lacović Nevenka Šimunović	/	24	24
	Mišići (5-6 god)	Đurđica Lukačević Ivona Prišlin	/	26	26
	Ribice (6-7 god)	Mirjana Skeledžija Vlatka Kopić	/	27	27
	Bubamare (4-7 godina)	Snježana Abičić Jadranka Đebić	/	23	23
Rakitovica	4 – 7 godina	Maria Dumačić Lovrić	20	/	20
Marijanci	4 – 7 godina	Đurđica Kudeljnjak	18	/	18
Črnkovci	4 – 7 godina	Zvjezdana Dubrović	20	/	20
UKUPNO			58	142	200

Obilježja naših programa su:

- MJEŠOVITOST – nekoliko naših skupina čine dobno različita djeca što omogućuje poticajno socijalnu interakciju i suradničko učenje djece različite dobi.
- POTICAJNO PROSTORNO–MATERIJALNO OKRUŽENJE – posebnu pozornost stavljamo na poticajno prostorno–materijalno okruženje koje osigurava djeci bogatstvo izbora materijala, alata, sredstava i knjiga. Sve to omogućuje djetetu izbor aktivnosti prema njegovim sklonostima i sposobnostima i neposredno učenje, odnosno učenje činjenjem.
- SURADNJA – socijalno okruženje vrtića temelji se na demokratičnim osnovama, što uključuje međusobno poštovanje i ostvarivanje recipročne komunikacije svih sudionika odgojno–obrazovnog procesa. Takav oblik zajedničkog življenja vodi autonomiji i emancipaciji djece, odgojitelja i ostalih čimbenika odgojno–obrazovnog procesa. Naš vrtić teži uspostavljanju suradničkih i partnerskih odnosa na svim socijalnim razinama ustanove. To omogućuje partnerske odnose odraslih s djecom različite dobi, suradnju među skupinama, suradnju s roditeljima i društvenim čimbenicima u lokalnoj zajednici i šire.
- RAZLIČITOST – pet skupina matičnog vrtića i jedna jaslička skupina uključene su u desetosatni program. Tri skupine područnih vrtića provode petosatne programe. Bogatstvo programa našeg vrtića čini različitost ne samo u dužini programa nego i različitost odgojitelja i njihovih posebnosti.
- BORAVAK NA ZRAKU – u odgojno-obrazovnom radu nastojimo poticati kretanje, boravak na otvorenom igrana na dvorištu vrtića, šetnje okolinom vrtića, gradom, parkom, različiti posjeti, izlet na rijeku Dravu, polje, posjet obližnjem gradu Osijeku (Zoo-vrt, znamenitosti grada, kazalište...).

2. PROGRAM PREDŠKOLE

Program predškole u Dječjem vrtiću „Pinokio“ provodi se redovitim desetosatnim programom u matičnom vrtiću, kao i redovitim petosatnim programom u područnim vrtićima Rakitovica, Marijanci i Črnkovci. Rukovođeni Pravilnikom o sadržaju i trajanju programa predškole koji je donijelo Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta, na temelju članka 15. stavka 5. Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju ("Narodne novine" broj 10/1997., 107/2007., i 94/2013.) provodi se za svu djecu u godini dana prije polaska u osnovnu školu, redovite polaznike vrtića. Za djecu koja nisu obuhvaćena redovitim programom organizira se program predškole u trajanju od 250 sati.

CILJ PROGRAMA:

Cilj našeg programa je osigurati optimalne uvjete radi zadovoljavanja djetetovih potreba za sigurnošću, pripadnošću, ljubavlju, samopoštovanjem i poštovanjem drugih osoba te poticati razvijanje vještina, navika i kompetencija, stjecanje, spoznaja i zadovoljavanje interesa koji će mu pomoći u prilagodbi na životne uvjete u školskom okruženju. Osnovna zadaća programa predškole je razvijanje i unaprjeđivanje tjelesnih, emocionalnih, socijalnih i spoznajnih potencijala djeteta te poticanje komunikacijskih vještina potrebnih za nove oblike učenja. Osim toga, bitne su kompetencije koje dijete u godini dana prije polaska u školu treba steći i unaprijediti ih, a to su komunikacija na materinskom jeziku, elementarna komunikacija na stranim jezicima, matematičke kompetencije i osnovne kompetencije u prirodoslovju i tehnologiji, digitalne kompetencije, učiti kako učiti, socijalne i građanske kompetencije, inicijativnost i poduzetništvo, kulturnu svijest i izražavanje te motoričke kompetencije primjerene dobi. Nositelji programa predškole su kompetentni i stručno osposobljeni djelatnici, odgojitelji. Predškola u redovitom programu planira se kroz cijelu pedagošku godinu 2017./2018. Za djecu koja nisu obuhvaćena redovitim programom odgojno–obrazovni rad predškole se planira u terminu od 16.listopada 2017. godine do 31.svibnja 2018. godine Provođenje programa će se organizirati u matičnom vrtiću, a za djecu iz susjednih mesta će biti organiziran prijevoz autobusom.

3. PROGRAM RANOG UČENJA ENGLESKOG JEZIKA

U današnje vrijeme, zahvaljujući brojnim znanstvenim istraživanjima iz područja neuroznanosti i neurolingvistike poznate su činjenice o pozitivnim učincima ranog učenja stranog jezika već od najranije dobi djeteta. Dobrobit za dijete očituje se u razvoju komunikacijskih, jezičnih, kognitivnih i akademskih vještina, odnosno povoljnim učincima na cijelokupni razvoj djeteta. Sve je izraženija potreba za znanjem stranog jezika uslijed globalizacije društva te se javlja sve veća potreba za uspostavljanjem uspješne komunikacije ljudi iz udaljenih krajeva svijeta. Dovoljno ranim početkom učenja stranog jezika pridonijet će se razumijevanju i stvaranju pozitivnih stavova prema drugim kulturama i narodima. Osim toga, djeca koja započnu s učenjem stranog jezika u ranoj dobi bolje razumiju i svoj materinji jezik.

Upravo iz tih razloga, poznavajući dobrobit ranog učenja stranoga jezika za djecu predškolske dobi, naš vrtić provodi program ranog učenja engleskog jezika.

CILJ PROGRAMA:

Cilj programa je obogaćivanje djetetovih iskustava i spoznaja te senzibiliziranje djece za strani jezik na njima primjerena način, bogatim i poticajnim okruženjem kroz igru, druženje i suradnju u spontanoj interakciji sa odgojiteljem i drugom djecom.

ZADAĆE PROGRAMA:

- postupno izražavanje na engleskom jeziku prema mogućnostima djeteta
- usvajanje i proširivanje jezičnog vokabulara kroz tematske sadržaje prilagođeno dobi, interesima i potrebama djece
- poticanje ispravnog izgovora, artikulacije i intonacije
- poticanje interesa za druge narode i države.

USTROJSTVO PROGRAMA:

Kraći program ranog učenja engleskog jezika provodit će se nakon redovitog programa dva puta tjedno po 30 minuta. Formirat će se skupine od šest do petnaest djece u dobi od četiri do sedam godina.

Prema dobi i predznanju engleskog jezika djece, program će biti podijeljen u dva stupnja:
• skupina za djecu od četiri do šest godina starosti koja se po prvi puta susreću s učenjem engleskog

jezika (početni stupanj)

- skupina za djecu od četiri do sedam godina starosti koja nastavljaju učenje engleskog jezika nakon već završenog početnog stupnja, ili imaju predznanje jezika iz drugih izvora (napredni stupanj).

Program provodi Društvo za rano učenje stranih jezika *Jezici Eklata*, Split, uz suglasnost Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta Republike Hrvatske.

Program će se financirati iz uplata roditelja, a provodi ga odgojiteljica Tanja Korenj.

NOSITELJI PROGRAMA VRTIĆA:

Programe provode educirani i stručno kompetentni djelatnici, odgojitelji. Prvenstvena potreba vrtića je stručni suradnik-pedagog, s obzirom na broj djece prema Državnim pedagoškim standardima.

NAMJENA I VREMENIK PROGRAMA:

Namjena programa je odgoj i obrazovanje djece rane i predškolske dobi, tj. djece starosne dobi od jedne godine do polaska u školu. Pedagoška godina traje od 1. rujna 2016. do 31. kolovoza 2017. godine. Dječji vrtić radi pet dana u tjednu, a radno vrijeme matičnog vrtića je od 5,30 sati do 16,00 sati. U područnom vrtiću u Rakitovici radno vrijeme je od 7,30 do 13,00 sati, a Marijancima i Črnkovcima imaju radno vrijeme od 8,00 sati do 13,30 sati. Ljetno dežurstvo je organizirano u matičnom vrtiću. Prošlih godina koristili smo u mjesecu kolovozu kolektivni godišnji odmor uz prethodni dogovor s roditeljima (anketa), u to vrijeme vrtić nije radio za korisnike. Taj period se iskoristio za detaljnu dezinfekciju, ličenje i dr. kako bismo stvorili što bolje i sigurnije uvjete za ugodniji boravak djece u vrtiću. To se pokazalo kao vrlo dobro te je plan za 2016./2017.g. uz suglasnost roditelja korisnika naših usluga nastaviti s dosadašnjom praksom radi izvođenja različitih radova na objektu s obzirom na potrebe.

NAČIN VREDNOVANJA PROGRAMA:

- dnevna, tjedna, tromjesečna i godišnja planiranja i zapažanja
- praćenje provedbe bitnijih zadaća i izvještavanje
- upitnik za roditelje procjena programa od strane roditelja
- različite skale, dosjei djeteta, upitnici, ankete
- radne grupe i timska planiranja.

Redoviti program našeg vrtića razrađen je Godišnjim planom i programom rada ustanove

TEME, PROJEKTI I SADRŽAJ ODGOJNO OBRAZOVNOG RADA

Pedagoške godine 2017./2018. teme, projekti i sadržaji odgojno–obrazovnog rada biti će vezani za godišnja doba, značajne datume, tradiciju i kulturu našeg kraja.

VREMENIK TEMA ODGOJNO – OBRAZOVNOG RADA DJEČJEG VRTIĆA „PINOKIO“:

- 10. rujna - Olimpijski dan
- 23. rujan – prvi dan jeseni
- listopad – Mjesec knjige

Suradnja s Gradskom knjižnicom

15.10. - 15.11 - Prvi puta u knjižnici

- Aleja slikovnica
- Napravi sam svoju slikovnicu

Suradnja sa knjižnicom Osnovne škole August Harambašić

01.10. - 30.11. - Danas čitam ja -

- prvi puni tjedan u listopadu – Dječji tjedan
 - crtamo na Trgu grada Donjeg Miholjca – tradicionalna suradnja sa DND-om
- 3. listopad – Dan vrtića „Pinokio“
- 16. listopada – 20. listopada - Dani kruha i plodova zemlje
 - suradnja s udrugom "Kupusari" - dan otvorenih vrata; različite aktivnosti, pripremanje autohtone hrane od povrća koje uspjeva u našem kraju
- 20. listopada – Dan jabuka i „Jesenka“
- 31. listopada – Svjetski dan štednje
- 1. studenog – Svi sveti
- 16. studenog – Međunarodni dan tolerancije
- 19. Studenog – Međunarodni dan borbe protiv nasilja na djecom

- 6. prosinca – Sveti Nikola
- 21. prosinca – prvi dan zime
- 24. prosinca – Badnjak – Božićna priredba
- 25. prosinca – Božić
- 1. siječanja – Nova godina
- mjesec veljača - Maškare
- 14. veljače – Valentino
- 20. ožujka – Svjetski dan kazališta za djecu i mlade – Putujuće kazalište u vrtiću
- 21. ožujka – prvi dan proljeća – „Pozdrav proljeću“
- 22. ožujka – Svjetski dan voda
- 27. ožujka – Uskrs
- 22. travnja – Dan planete Zemlje
- mjesec svibanj – Olimpijski festival dječjih vrtića
- Cvjetni korzo – u suradnji s DND-om Donji Miholjac
- 10. svibnja – Majčin dan
- 15. svibnja – Međunarodni dan obitelji – suradnja s DND-om Donji Miholjac
- mjesec lipanj – završna svečanost
- 21. lipanja – prvi dan ljeta

ORGANIZACIJA POTICAJNOG PROSTORA I MATERIJALA

Stvaranje poticajnog okruženja u vrtiću važan je preduvjet za bogatstvo socijalnih interakcija djece koje u njihovom cjelovitom razvoju imaju neprocjenjivu vrijednost. Organizacija prostora vrtića treba omogućiti slobodno kretanje djece, njihovu slobodnu komunikaciju i interakciju. Raznolika i bogata interakcija djece nije moguća u praznom, minimalno opremljenom prostoru, u zatvorenim i izoliranim prostorijama dnevnog boravka. Sobi dnevnog boravka treba organizirati u skladu s njihovim interesima, potrebama i razvojnim mogućnostima. Bogatstvo i promišljenost izbora materijala kojima djeca manipuliraju potiče ih na otkrivanje i rješavanje problema s kojima se susreću te im takvo okruženje omogućuje da sami postavljaju hipoteze, istražuju, eksperimentiraju, konstruiraju znanja i razumijevanja. Nužna je raznovrsnost i stalna dostupnost materijala koji promoviraju neovisnost i autonomiju učenja djece. Djeci je potreba sloboda kretanja, veći prostor, uređen tako da više nalikuje radionicama, ateljeima, sobama opremljenim s mnoštvom raznovrsnih materijala, alata, sprava i sredstava koji djeci pružaju mogućnost različitog konstruiranja, građenja, istraživanja, eksperimentiranja, igre i učenja, jer djeca svoja znanja ne preuzimaju pasivno od okoline već ih aktivno izgrađuju zajedno s odraslima, tj. konstruiraju. Okruženje šalje djetetu poruku o željenom, primjerenom ponašanju o tome kako stupiti u interakciju s drugima i kako koristiti ponuđene materijale. Prikladno strukturiran prostor olakšava slobodu kretanja, kreativnu ekspresiju i učenje, a neprikladan ometa dječje aktivnosti, skraćuje dječju pažnju, povećava konflikte, nameće više pravila i više intervencija odgojitelja. Dostupnost materijala, otvorene police, dohvataljive igračke povećavaju kod djece kreativno rješavanje problema, razmjenu materijala i dr. Djeca i odrasli ne doživljavaju i ne vide prostor jednako zbog razlike u perspektivi. Prostorno okruženje vrtića treba biti ugodno i toplo, i što više nalikovati obiteljskom jer djeca u njemu provode velik dio vremena.

Naš vrtić posebnu pozornost polaže organizaciji poticajnog prostora i materijala te je prostor organiziran po centrima aktivnosti. Cjelokupan prostor vrtića, od hodnika, blagovaonice, terase, sanitarnog čvora, do sobe dnevnog boravka iskorištava se za organizaciju centara aktivnosti, tako da u vrtiću imamo ove centre aktivnosti:

- centar likovnog stvaranja i izražavanja
- centar početnog čitanja i pisanja
- centar građenja i prostornog oblikovanja
- centar za dramske igre

- centar za manipulativne aktivnosti
- centar za odmor i osamu
- centar simboličkih igara (igre trgovine, igre liječnika, igre frizera, igre banke, pošte, pekare, mehanička radionica...).

Ovakvom organizacijom prostora u našem vrtiću omogućeno je djetetu izabrati one materijale i aktivnosti prema njegovom interesu, sklonostima i sposobnostima. Osim toga, ovakva organizacija prostora omogućuje djetetu interakciju s ostalom djecom sličnih interesa, a takav raspored omogućuje druženje djece u manjim skupinama i povećava samostalnost u izboru prostora i aktivnosti.

DOKUMENTIRANJE ODGOJNO – OBRAZOVNOG PROCESA

Dokumentiranje podrazumijeva sustavno prikupljanje dokumentacije (etnografskih zapisa), koja omogućuje promatranje i bolje razumijevanje akcija djeteta, a time i osiguranje kvalitetnije potpore njegovu razvoju. Ona pridonosi kreiranju kulture uključenosti i dijaloga između svih sudionika u vrtiću. Dokumentiranje je samo po sebi istraživački proces koji se razvija paralelno s razvojem čimbenika koji poduzimaju dokumentiranje.

Učenje je proces konstantnog istraživanja i kao takvo bitno ga je pratiti, bilježiti, dokumentirati na različite načine kako bi se o njemu moglo diskutirati, raspravljati, interpretirati. Važna uloga pedagoške dokumentacije je evidentiranje postignuća odgojno–obrazovnog rada dječjeg vrtića sa svrhom istraživanja, praćenja, vrednovanja i unaprjeđenja odgojno–obrazovnog procesa. Prikupljanje dokumentacije odgojiteljima omogućuje razumijevanje djece i procese njihova odgoja i učenja, tj. razinu postignutih kompetencija. Svrha takvog dokumentiranja je podržavanje procesa djetetovog odgoja i obrazovanja, a ne procjena djeteta u određenim kategorijama. U vrtiću „Pinokio“ dokumentiranje radimo u više vidova:

- svakodnevnim aktivnostima djece gdje nam kao dokumenti ostaju slike i crteži djece, pisani uradci djece (individualni i zajednički), kroz simbole, pisma i knjige koje su djeca izradila; kroz verbalni izričaj djece, izričaj glazbom, pokretom, dramski izričaj; kroz konstrukcije i druge trodimenzionalne radove djece.
- dokumentiranje kroz samorefleksiju djece – dokumentacijom djece: različitim individualnim i zajedničkim uradcima, prikazima, snimkama razgovora, foto i videosnimkama, plakatima i panoima.
- dokumentiranje aktivnosti odgojitelja – foto, audio i videozapisi, bilješke odgojitelja.

Dokumentiranje nam olakšava razumijevanje aktivnosti koje su u tijeku te promišljanje načina na koji bi se njihov razvoj mogao podržati. Dokumentacija nam omogućuje posredovanje kulture institucijskog djetinjstva zainteresiranim čimbenicima izvan vrtića, kao i bolje razumijevanje složenih procesa koji se događaju u njoj. Time pridonosimo oblikovanju kurikulumu i afirmaciji vrtića.

OSIGURANJE KVALITETE

Jedno od temeljnih obilježja kvalitete je njezin stalni rast pa je obveza svih čimbenika odgojno–obrazovnog procesa (odraslih i djece) stalno promišljati, diskutirati i evaluirati kvalitetu odgojno–obrazovne prakse i djelovati u smjeru njezinog stalnog unapređivanja. Kvaliteta je rezultat promišljenog, a ne stihiskog djelovanja pa je potrebno prema unaprijed utvrđenim/dogovorenim standardima (kriterijima, indikatorima) stalno analizirati postojeću praksu, uočavati, isticati dobre primjerice i posebice „kritične točke“ te usmjeravati djelovanje pojedinca/ustanove prema unapređivanju „postojećega najboljeg“ i otklanjanju utvrđenih nedostataka. Vrednovanje unutar naše ustanove provodit će se od strane ravnatelja, odgojitelja i vanjskog stručnog suradnika na osnovi zajedničkog planiranja i evaluacije procesa i rezultata na sastancima stručnog tima, manjih radnih grupa odgojitelja te odgojiteljskih vijeća. Koristeći se konkretnim materijalima, dokumentima nastalim u neposrednom radu s djecom (fotografije, mape, videozapis, ankete, skale procjene i dr.) odgojiteljice će voditi propisanu pedagošku dokumentaciju koja služi kao dokument vrednovanja. Na kraju pedagoške godine 2017./2018. svi odgojno–obrazovni djelatnici pisat će izvještaj o radu i ispunjavati upitnik osobne evaluacije koji će obraditi stručni tim. Na početku pedagoške godine u kolektivu ćemo provesti SWOT analizu ustanove te profesionalnu SWOT analizu svakog odgojno–obrazovnog djelatnika. Osim toga, posebno ćemo usmjeriti vrednovanje ustanove od strane roditelja. Već na samom početku pedagoške godine ponudit ćemo roditeljima anonimne anketne upitnike koji će sadržavati pitanja tipa njihovih očekivanja rezultata odgojno–obrazovnog rada naše ustanove te na kraju pedagoške godine anketni upitnik kojim ćemo dobiti pokazatelje koliko su roditelji zadovoljni i kako vide segmente našeg rada. Ankete će obraditi stručni tim i rezultate prezentirati putem Odgojiteljskog vijeća i Upravnog vijeća.

Kvalitetu našeg vrtića čini ukupnost utjecaja (okruženje, ozračje, vođenje, odnosi, komunikacija, uvjerenja, vrijednosti i ponašanja itd.) nužnih i korisnih za razvoj, odgoj i učenje djece. Naša ustanova radi na osposobljavanju svih čimbenika odgojno–obrazovnog procesa (odraslih i djece) za stalnu i kvalitetnu samoprocjenu.

ČIMBENICI VREDNOVANJA KURIKULUMA

Čimbenici vrednovanja kurikuluma u vrtiću su:

- odgojitelji i drugi stručni djelatnici u vrtiću
- djeca
- roditelji.

Čimbenici vrednovanja kurikuluma izvan vrtića su:

- refleksivni prijatelji iz drugih vrtića i akademske zajednice, čimbenici mreže profesionalne zajednice učenja
- nadležne institucije (Odjeli za obrazovanje lokalne zajednice, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta, Agencija za odgoj i obrazovanje, Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja i dr.

SMJER PROFESIONALNOG RAZVOJA STRUČNIH DJELATNIKA

Kvalitetna odgojno–obrazovna praksa vrtića i kurikulum koji iz nje generira ostvaruje se i razvija „iznutra“, od odgojitelja i drugih stručnih djelatnika vrtića za što im je potrebno osigurati primjereno kontinuirano profesionalno učenje i razvoj. Primjereni su oni oblici profesionalnog usavršavanja koji imaju transformacijski potencijal, tj. oni koji imaju istraživačka obilježja i omogućuju propitivanje uvjerenja, iskustava i svakidašnje prakse odgojitelja. Unapređenje prakse se neće dogoditi ako ono nije povezano propitivanjem i mijenjanjem tih uvjerenja i cjelokupne odgojne filozofije odgojitelja. Profesionalni razvoj odgojitelja podrazumijeva kontinuirani proces istraživanja i zajedničkog učenja svih stručnih djelatnika ustanove.

Naša ustanova osigurava djelatnicima kontinuirano profesionalno učenje i razvoj različitim aspektima stručnog usavršavanja. Stručno usavršavanje odgojno–obrazovnih djelatnika vrtića se odvija putem stručnih skupova u organizaciji Agencije za odgoj i obrazovanje (županijski i međužupanijski), u suradnji s vrtićima iz susjednih gradova (Našice, Belišće, Valpovo, Slatina, Đurđenovac) održavanje seminara, radionica, tematike ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja. Profesionalno usavršavanje stručnih djelatnika odvija se putem odgojiteljskih vijeća gdje se kroz izlaganja i radionice obrađuju stručne teme vezane za odgoj i obrazovanje djece rane i predškolske dobi. Dječji vrtić „Pinokio“ posebnu pozornost polaže na praćenje suvremenih dostignuća odgoja i obrazovanja rane i predškolske dobi prateći i kontinuirano nadopunjavajući svoju bogatu knjižnicu stručnom literaturom.

Na temelju članka 15. Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju (NN 10/97, 107/07 i 94/13) i članku 58. Statuta Dječjeg vrtića "Pinokio", a nakon prihvaćanja Kurikuluma od stane odgojiteljskog vijeća na sjednici odgojiteljskog vijeća održanoj 27.09.2017. godine, Upravno vijeće Dječjeg vrtića "Pinokio" donosi Kurikulum Dječjeg vrtića "Pinokio" na svojoj 2. sjednici održanoj 27.09.2017. godine.

Ravanateljica:

Jadranka Landup

Predsjednica Upravnog vijeća:

Ivana Paradiković

LITERATURA:

1. Zakon o predškolskom odgoju i obrazovanju, NN 10/97, 107/07, 94/13.
2. Državni pedagoški standard predškolskog odgoja i naobrazbe, (NN 55/06, 121/07, 10/97, 105/02, 107/07, 63/08, 90/10.
3. Programsко usmjerenje odgoja i obrazovanja predškolske djece, (1991.) Ministarstvo prosvjete i kulture, Zavod za školstvo, Zagreb.
4. Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje, ("Narodne novine" 5/15. od 16. siječnja 2015.
5. Pravilnik o sadržaju i trajanju programa predškole, članak 15., stavka 5. Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju ("Narodne novine", broj 10/1997., 107./2007. i 94./2013.)
6. Slunjski, E. (2006.), Stvaranje predškolskog kurikuluma u vrtiću – organizaciji koja uči, Čakovec, Zagreb: Mali profesor, Visoka učiteljska škola
7. Miljak, A. (1996.), Humanistički pristup teoriji i praksi predškolskog odgoja, Velika Gorica: Persona
8. Miljak, A. (2009.) Življenje djece u vrtiću, Zagreb: SM Naklada
9. Phillips, S. (1999.) Montessori priprema za život – odgoj neovisnosti i odgovornosti, Naklada Slap, Jastrebarsko
10. Zrno, časopis za obitelj, vrtić i školu, studeni 2010. - veljača 2011., Kurikulum ranog odgoja i obrazovanja
11. Zrno, časopis za obitelj, vrtić i školu, rujan 2015. - listopad 2015., Kurikulum ranog i predškolskog odgoja

SADRŽAJ:

OPĆI PODACI.....	2
O NAMA.....	3
MISIJA.....	4
VIZIJA.....	4
O KURIKULINU ZA RANI I PREDŠKOLSKI ODGOJ I OBRAZOVANJE.....	4
POLAŽIŠTA KURIKULUMA U DJEČJEM VRTIĆU "PINOKIO".....	5
NAČELA.....	6
VRIJEDNOSTI.....	9
PROGRAMI.....	11
NOSITELJI PROGRAMA.....	16
NAMJENA I VREMENIK PROGRAMA.....	16
NAČIN VREDNOVANJA PROGRAMA.....	17
TEME, PROJEKTI I SADRŽAJ ODGOJNO OBRAZOVNOG RADA.....	18
ORGANIZACIJA POTICAJNOG PROSTORA I MATERIJALA.....	20
DOKUMENTIRANJE ODGOJNO OBRAZOVNOG PROCESA.....	22
OSIGURANJE KVALITETE.....	23
ČIMBENICI VREDNOVANJA KURIKULUMA.....	24
SMJER PROFESIONALNOG RAZVOJA STRUČNIH DJELATNIKA.....	24
POTPISI.....	25
LITERATURA.....	26